

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 351.774.7

ВАКЦИНАЦІЯ: ТАК ЧИ НІ?

Камкіна А. О., студентка,

Науковий керівник – Сорокіна Н. Г., канд. вет. наук, доцент

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Багато організмів живуть в середині наших тіл та на їх поверхні. Зазвичай вони нешкідливі чи навіть корисні. Але за певних умов можуть спричинити захворювання. Такі мікроорганізми називають умовно-патогенними, тобто такими, які здатні при зниженні природної резистентності макроорганізму викликати захворювання, для них характерна відсутність нозологічної специфічності. Інфекційні хвороби – група хвороб, спричинених мікроорганізмами чи продуктами їх життєдіяльності. Сучасна наука розглядає їх як один із варіантів взаємодії макро- і мікроорганізму з порушенням компенсаторних можливостей першого, результатом прояву чого є клінічні симптоми. Від інших хвороб інфекційні відрізняються наявністю специфічного збудника, інкубаційного періоду, контагіозністю, циклічністю клінічного перебігу та виробленням імунітету до повторного зараження.

Інфекційні хвороби вражають людей, тварин, рослини. Збудниками

інфекційних хвороб тварин є віруси, бактерії, рикетсії, мікоплазми, гриби, найпростіші організми, яким притаманна повсюдність поширення. Вони належать до мікросвіту, який постійно поповнюється, мають здатність передаватися від однієї тварини до іншої (зоонозна інфекція), від тварини людині (зооантропонозна інфекція) і від людини тварині (антропозонозна інфекція).

Умовами виникнення інфекційної хвороби тварин і розвитку епізоотичного процесу є наявність етіологічного чинника (джерела збудника інфекції), механізмів передачі збудника і наявність сприйнятливої тварини за певних умов. Іноді зараження виникає при поєднанні декількох збудників - асоційована інфекція. Діагностику інфекційних хвороб тварин здійснюють з урахуванням епізоотологічних, клінічних і патолого-анатомічних даних; заключний діагноз, як правило, встановлюють за результатами лабораторних досліджень із виділенням та ідентифікацією збудника хвороби і постановкою біопроби.

Лікування інфекційно-хворих тварин іноді є економічно не вигідним або взагалі не розроблене. І навіть, якщо лікування проводилось, деякі інфекційні захворювання є підступними та небезпечними. В результаті наступає загибель, або вимушений забій тварин.

Найкраще лікування – це профілактика, а метод профілактики – це вакцинація. Особливо це важливо, щоб запобігти виникненню хвороб, які не піддаються лікуванню та можуть нести небезпеку людині та навіть людству. Вакцинація – найбезпечніший та найефективніший з відомих людству способів захисту від небезпечних інфекційних хвороб; являє собою введення в організм препарату з клітинами ослаблених збудників інфекційних захворювань. Проте так було не завжди. На диво, винайдення вакцини було майже випадковим явищем.

У XVIII ст. англійський лікар Едвард Дженнер вирішив провести дослід, щоб перевірити гіпотезу про збереження імунітету до віспи людини після перехворювання коров'ячою віспою. Дженнер щепив 8-річного хлопчика вмістом пухирця коров'ячої віспи, а через півтора місяці – натуральною віспою, і хлопчик не захворів. Дослідник виявив деяку резистентність організму хлопчика до збудника віспи. Через сто років французький мікробіолог Луї Пастер цілеспрямовано зменшив патогенність збудників захворювань і приготував з них препарати для щеплень. Спочатку він створив захисні препарати проти сибірки, а через кілька років - проти сказу. Саме Луї Пастер запропонував називати такі препарати вакцинами, а процедуру їхнього використання - вакцинацією. Науковці, ветеринарні імунологи та практичні лікарі підтверджують ефективність і важливість вакцинації з метою профілактики та зменшення відсотку захворюваності. Та як і будь-який інший спосіб профілактики хвороб, вакцинація має свої переваги та недоліки. Найперше, що можна виокремити – вироблення імунітету до особливо небезпечних захворювань. Окрім цього, вакцинація забезпечує збереження життя значній кількості особин, зниження ризику виникнення епізоотій та економічно доцільніша а ніж лікування. Із недоліків можна виокремити використання неякісних вакцин, або вакцин з порушеним терміном

використання та умовами їх зберігання, а також індивідуальну реакцію (алергію) на продукти, які вони містять.

Ми беззаперечно говоримо так вакцинації. Адже стоячи перед вибором лікування, загибелі чи вакцинації ми обираємо саме профілактику. Переваги вакцинації переважають над недоліками, ефективність підтверджена дослідженнями та її поширеністю в сучасному світі. Чи була б настільки популярна вакцинація, якби цей метод профілактики був малоефективним?